

[Landbrugsministeren.]

get andet vil blive fremskyndet i den takt, det nu engang er muligt, og hvad angår finansieringen, som jeg også betragter som noget væsentligt, venter jeg resultater i løbet af det kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Teichert: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i vandløbsloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1539, fremsættelsen i tidenden sp. 3597).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Jeg tror, der findes et stort antal landmænd, der vil tænke velvilligt på den højtærede landbrugsminister, fordi han har fremsat det lovforslag, der her er til behandling. Om loven vil blive modtaget med samme velvilje i kommunalbestyrelserne rundt omkring, skal jeg lade være usagt, men personlig vil jeg erkende, at som forholdene har udviklet sig, finder jeg det rimeligt, at denne form for pligtarbejde nu afløses. Vi må imidlertid gøre os klart, at det ikke er noget helt lille spørgsmål, heller ikke økonomisk. Den højtærede landbrugsminister har i sin fremsættelse nævnt et beløb på 12-15 mill. kr., dog med den sikkerhedsventil, at det måske bliver noget dyrere. Og at det sidste vil blive tilfældet, føler i hvert fald jeg mig ganske overbevist om. Jeg vil personlig vurdere det til at blive mindst det dobbelte, og jeg føler mig ikke engang sikker på, at det kan gøre det.

Vi bør huske på, at samtidig med at det offentlige overtager disse vedligeholdelsesudgifter, vil kravene til vedligeholdelse stige ganske betydeligt, og netop

dette gør mig noget betænkelig med hensyn til den foreslåede tilføjelse til § 35, stk. 2. Jeg indrømmer, at bestemmelsen ikke afviger meget fra den regel, der hidtil har været gældende, og hvorefter det offentlige havde oprensings- og vedligeholdelsespligten. Men vi skal huske på, at vi nu inddrager mange hundrede kilometer småvandløb, og det vil efter min opfattelse blive en næsten uoverkommelig opgave, hvis lodsejerne i vid udstrækning kan rejse erstatningskrav med den ene eller den anden motivering. Jeg lægger megen vægt på, at man finder frem til en sådan udformning, at lodsejerne f. eks. ikke kan kræve erstatning for sen afslåning af græsset på skråningerne. Jeg vil nemlig regne med, at det mange steder vil være vanskeligt for ikke at sige umuligt i den bedste sommertid at skaffe tilstrækkeligt mandskab til, at tidsfristerne kan overholdes. Det samme vil blive tilfældet de steder, hvor man er i stand til at anvende maskiner.

Der kan i øvrigt i denne forbindelse rejses flere spørgsmål. Jeg tænker her på, om det ikke var betimeligt at undersøge mulighederne for frilæggelse af arealer langs de større vandløb, f. eks. 3-4 m. Det må jo i første række blive i disse, at maskinkraft kan udnyttes.

Et andet spørgsmål er, om ikke en meget lang række af de mindre vandløb — jeg tænker her på dem, man i daglig tale kalder grøfter — uden skade kunne rørlægges. Man har i vor tid så gode rørmaterialer, at der ikke skulle være nogen særlig risiko forbundet hermed. Man kunne så i de tilfælde, hvor der ikke er noget videre fald — eller i visse tilfælde slet intet fald — på disse vandløb med visse mellemrum — f. eks. 200-300 m — lave en slags åndehuller, lidt dybere og bredere end selve vandløbet og med en længde af 15-20 m; så ville man efterhånden kunne indskrænke det årlige vedligeholdelsesarbejde til disse åbninger.

Jeg er klar over, at det, jeg her har nævnt, vil kræve en betydelig investering, men det er jo også et område, der ikke løber fra os, og det kan gøres gradvis i tiden fremover. Jeg er selvfølgelig ikke blind for, at der findes en hel del mennesker, der synes, at en stor del af disse grøfter er idyller i land-

[Chr. Rasmussen.]

skabet. Jeg tror dog, at et meget stort tal vil kunne undværes, uden at nogen vil savne dem.

Til slut vil jeg gerne gøre en bemærkning om de i §§ 36 a-36 f foreslåede refusionsbestemmelser. Jeg synes, det må være muligt at finde en ordning, således at kommunerne ikke skal afholde udgifterne i to år, før staten betaler sin part. Det er vel ikke alle steder noget stort spørgsmål, men jeg har fået henvendelse fra en del kommunalmænd, som har fundet det noget urimeligt, og jeg mener, det bør drøftes nærmere i et udvalg.

Ja, jeg skal med disse få bemærkninger anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Peter Larsen: Hovedformålet med dette lovforslag er jo ganske enkelt en principiel ændring vedrørende oprensning og vedligeholdelse af alle offentlige vandløb. Ændringen går ud på, at fra at være en forpligtelse og dermed en væsentlig udgift, der hidtil har hvilet næsten ensidigt på bredejerne, skal vedligeholdelsen m. v. og de dermed forbundne udgifter nu være en offentlig opgave.

Vi er fra venstres side meget tilfredse med det, der her tilstræbes; dels fordi man herved fjerner en af de forældede og uretfærdige naturalydelsler, det var pålagt lodsejerne at udføre gratis for andre i samfundet, der jo også havde gavn af vandløbene, dels fordi ændringen medfører, at man ikke alene lader dem, der har landbrugsmæssige interesser i vandløbene, bære byrderne, men lægger tyngdepunktet over på udledningen af spildevand. Det er en sag, der berører næsten alle borgere, og derfor bør de dermed forbundne udgifter også bæres af disse i fællesskab. Man følger altså den udvikling op, som navnlig i de senere år har været i hastig vækst. Jeg tænker her på de mange kloakeringer, der af sundhedsmæssige og andre grunde finder sted, selv ude i de mindste landsbyer, og jeg tænker på den voksende industrialisering, der lykkeligtvis også finder sted uden for de egentlige byområder. Alt dette medfører en på mange måder helt afgørende ændring i vandløbenes struktur, idet de fra at tjene til afledning af vand fra land-

brugsjorderne skal gå over til at klare spildevandsproblemet. Jeg føler, at det er helt naturligt, at dette nu også følges op i loven.

Vandløbsloven af 1949 er jo i og for sig udformet således, at den bl. a. tager sigte på den udvikling, jeg her kort har skitseret. Men selv om loven åbner mulighed for i visse tilfælde at lade andre end lodsejerne deltage i vedligeholdelsesudgifterne, har dette ikke i nævneværdig grad — og slet ikke i den udstrækning, det er påkrævet — været benyttet af myndighederne. Utallige er de sager, der i de seneste år af lodsejerne er rejst over for vandløbsretterne, navnlig vedrørende spildevandsforureningen, og afgørelserne, når de endelig er faldet, har været meget forskelligartede til skade for den ligelighed i udgiftsdækningen, som er formålet med disse bestemmelser i loven. Derfor er vi meget tilfredse med, at hovedbestemmelsen i lovforslaget er så klart formuleret; men på den anden side anerkender vi i venstre, at der stadig bør være mulighed for at pålægge ganske særligt interesserede parter en vis del af udgifterne. Vi finder, at der her må finde en nøjere afgrænsning sted, så reglerne ikke bliver alt for udflydende. Vedligeholdelsen af vore 19 000-20 000 km offentlige vandløb er jo blevet en bekostelig opgave, og udgifterne vil sikkert stige stærkt i de kommende år.

I forbindelse med udgiftsdækningen er det vel rimeligt at overveje, om den foreslåede fordeling mellem stat og kommune er rigtig, om refusionsprocenterne skal være ens for alle kommuner, om det beløb, der er afsat i lovforslaget, de 9 pct., som må medregnes af administrationsudgifterne, er rimeligt, eller om vi i det hele taget skal gå over på vejlovens almindelige regler om forskelligartet refusion under hensyn til udgiftsfordelingen. Det er i realiteten en vejlov, man her overfører på vandløb, men det er ting, som vi mener vi kan se nærmere på i udvalget.

Ministeren anslår i sin fremsættelse, at den samlede udgift formentlig vil blive op mod en 15 mill. kr., og mange vil måske synes, at når nu bredejerne lettes for denne udgift, ville det være rimeligt med en afløsningsordning. Jeg er helt enig med den højtærede minister i den betragtning, at dette vil være administrativt besværligt, men jeg

[Peter Larsen.]

vil også finde det urimeligt af en anden grund, den nemlig, at bredejerne i mange år har klaret den ekstra stærke forurening af mange af vore vandløb alene, uden at de lokale myndigheder har hjulpet til i nævneværdig grad. Nu har man chancen for at gøre en gammel uret god igen.

Ud over disse mere principielle ting vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger af mere teknisk karakter. Ifølge lovforslaget skal kommunerne nu udfærdige regulativer for vandløb, og ændringerne forudsætter, at der bl. a. skal fastsættes regler dels for arbejdets udførelse og tidspunktet derfor, dels for det fyld, man graver op, og den grøde, man slår af, om det skal bortskaffes, eller om det skal udjævnes. Spørgsmålet er, om disse ting skal være en del af vedligeholdelsesudgifterne, eller man fortsat skal henvide til § 35, der siger, at lodsejerne har pligt til at modtage dette normalt uden erstatning.

I bemærkningerne til lovforslaget anfører den højtærede minister, at en i loven fastsat almindelig løsning næppe er nødvendig her. Han mener altså, at man kan overlade til kommunerne at gennemføre disse regler og kun i særlige tilfælde lade spørgsmålet om erstatning for udlægning af grøde fastsættes af vandløbsretterne. Jeg er ikke enig med ministeren i denne betragtning. Jeg går ud fra, at når kommunerne nu skal overtage vedligeholdelsen, må man forvente, at en del af oprensningen vil finde sted ved hjælp af maskiner, som uden tvivl vil nøjes med at køre på den ene side af vandløbet og samtidig lægge slam og grøde på den samme side. Det betyder for det første, at disse lodsejere alene skal modtage alt dette. Det betyder dernæst, at man skal fjerne hegn og træer langs vandløbene for at give passage til maskinen. Det kan efter min opfattelse medføre, at der bliver en skæv fordeling af de byrder, der bliver pålagt lodsejerne på dette område. Derfor ville jeg mene, at vi under udvalgsarbejdet skulle prøve på at undersøge om vi kunne fastsætte nogle regler, i hvert fald når det drejer sig om maskinel oprensning, hvortil udgiften ifølge lovforslaget er refusionsberettiget. Jeg erkender, at hvor det drejer sig om, at arbejdet skal udføres som håndarbejde, nemlig slåning af sideskråningerne og håndoprensning, vil man have mulighed for at kunne

foretage en ligelig fordeling på begge sider af vandløbet, og her stiller problemet sig lidt anderledes.

Fra forskellig side har man over for mig rejst spørgsmålet om de såkaldte landkanaler. Det er ifølge lovforslaget forudsat, at når de er optaget som offentlige vandløb, kommer de ind under loven, og vedligeholdelsen af disse kanaler ordnes i dag næsten altid af de såkaldte pumpelag eller landvindingslag. Jeg vil gerne, om vi i udvalget overvejede, om man ikke kunne fortsætte på denne måde efter de samme retningslinjer som hidtil, blot med den ændring, at amtet i dette tilfælde betaler udgifterne.

Man har anført, at denne ordning skulle kunne gøre arbejdet billigere, end hvis amtet selv skulle foretage arbejdet, og der kunne måske også i anden forbindelse være tale om at lade andre træde ind til at afgøre, efter hvilke retningslinjer arbejdet skulle finde sted. Når man står over for så stor en udgift — og jeg er ikke uenig med det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen i, at udgiften vil blive voksende fremover — mener jeg, at det gælder om at tilrettelægge lovgivningen således, at ordningen bliver så billig, men alligevel så effektiv som muligt. Derfor ville det vel også være rimeligt at drøfte lovforslagets påbud om, at et arbejde af den karakter altid skal udbydes i licitation. Jeg vil tro, at man rent praktisk kunne løse problemet på en anden måde, men også det hører vel nærmere hjemme i udvalgsarbejdet.

Med hensyn til de andre områder af lovforslaget — jeg tænker her på de afsnit, som jeg vil kalde en tydeliggørelse af vandløbsloven, nemlig spørgsmålet om hegningspligten — er vi helt indforstået med, at det må være en pligt, så vi kan undgå nedtrædning af siderne af vandløbet, hvorved der påføres det offentlige en højere udgift. Det samme gælder den klare forbudsbestemmelse om afløb af ensilagesaft og ajle samt gift- og hormonpræparater. Der er en lidt uklar bestemmelse i den gældende lov, og vi er tilfredse med, at man nu søger at komme det uvæsen til livs. Denne uklare lovbestemmelse har afstedkommet mange skader på fiskebestand o. lign.

I denne forbindelse vil jeg gerne spørge, om der skulle være mulighed for ved hjælp af sprøjtemidler at foretage en bekæmpelse

[Peter Larsen.]

af den grøde, der findes i og på siderne af vandløbene, om man kan finde midler, der kan anvendes, uden at de gør skade på fiskebestanden. Jeg ved, at man har forsøgt i gang på dette område forskellige steder, bl. a i Holland, og når jeg rejser spørgsmålet, er det blot for at gøre opmærksom på, at hvis noget sådant skulle være muligt, må der i loven være åbnet en vej, som måske kan være med til at nedsætte udgifterne.

Jeg skal ikke gå ind på andre af de mange spørgsmål, som dukker op, når man står over for en revision af vandløbsloven; dem kan vi i udvalget se nøjere på.

Jeg vil sluttelig gerne sige, at vi gerne følger den højtærede landbrugsministers henstilling om at gøre lovforslaget færdigt så hurtigt som muligt, helst så hurtigt at loven kan træde i kraft den 1. maj, for at man derved kan undgå en deling af den oprensning, der mange steder begynder først i maj måned; så kunne man få det hele ind under de nye lovbestemmelser. Jeg er vel klar over, at der dermed kan blive nogle problemer for vore kommuner, som vil have svært ved så hurtigt at indstille sig på de nye regler; men det er vort håb, at det gennem den kortvarige udvalgsbehandling — kortvarig må den ifølge sagens natur blive — alligevel skal lykkes at få denne side af sagen løst, så at loven kan få en sådan udformning, at den skaber tilfredshed til alle sider.

Jeg skal med disse bemærkninger på venstres vegne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

H. C. Toft: Da man i 1949 gennemførte den i dag gældende lov om vandløb, havde man ikke tænkt sig en så hastig udvikling og forandring i vore vandløbs forurening, at det skulle føre til, at vi nu efter godt 10 års forløb står over for nødvendigheden af en ændring i vandløbsloven.

I den konservative folketingsgruppe deler man den opfattelse, at ændringer er påkrævet, og at det er rigtigt med en hurtig

gennemførelse af lovændringerne, således at ændringerne kan få virkning helst for hele det år, vi er i, få virkning for hele den sæson, man står over for med hensyn til oprensning og vedligeholdelse af vandløbene.

Den forurening af vandløbene, som sker i dag, og som er langt større end for blot få år siden, har forskellige årsager, men denne forurening har samtidig i en meget væsentlig målestok forøget de oprensningsudgifter, der falder på bredejerne, selv om det ikke er dem, der i særlig grad har været årsag til, at oprensningsudgifterne har været så stærkt stigende.

Med dette lovforslag, som landbrugsministeren har fået et fuldttonende ja til fra landbrugets organisationer — hvis ikke man kan sige, at det er fra dem, initiativet er kommet, eller fra de hårdtramte bredejere — tager man et par af de enkelte ting, som er medvirkende til den stærkere forurening, ind i lovgivningen og forbyder, at ensilage-saft fra ensilagebeholdere og ajle-beholdere ledes ud i vandløbene. Dermed rejses der forbud på et par af de områder, der bidrager til forurening og til de større oprensningsudgifter; men der er jo mange andre områder, der i endnu højere grad virker øgende på oprensningsudgifterne. Derfor ville det være rart, om det ikke varede for længe, inden man også får fat i disse områder og får gennemført forbud for disse andre forureningskilder. Hvor det ikke er muligt, må det være naturligt, at man pålægger disse forureningskilder betaling for en del af udgifterne.

Vi finder det rigtigt, at der indføres de af ministeren foreslåede forbud vedrørende ensilagesaft og ajle, men der må vist gives de enkelte landbrug en vis tidsfrist til at få omstillingen foretaget; jeg tænker her på den del af landbruget, som hidtil har måttet skønne over, i hvilken grad afladningen medførte væsentlig forurening, og som på grundlag af dette skøn har ladet afløbet foregå til havet, hvor der var kort afstand dertil, fordi der ikke har været andet end et vandløb uden fisk og med meget kort

[H. C. Toff.]

afstand til fjord. Jeg mener, at disse ejere må have en vis tidsfrist til omstillingen, så at de kan få truffet de foranstaltninger, som loven påbyder.

Når lovforslaget går ind for, at bred-ejerne fritages for oprensningspligten, har det også vor fulde støtte. Det kan ikke være rimeligt, at de øgede udgifter, som ikke skyldes bredejerne, skal pålægges dem som en byrde, der er forårsaget af andre. Derfor medvirker vi gerne til, at de fritages.

Derimod vil vi gerne overveje, om det er rigtigt først at overlade udgifterne til kommunerne og derefter fordele dem ligeligt mellem stat og kommune. For at have lokal hånd i hanke med udgifterne er det rimeligt, at kommunerne får udgifterne pålagt, men det må dog overvejes, om ikke de, der i særlig grad bidrager til at øge udgifterne — spildevandsanlæg, fabrikker, brunkuls-lejer og andre — ikke skal betale en del af udgifterne og lade den del, som de betaler, medgå til nedbringelse af det offentlige udgifter. Det er muligt, der kan være argumenter for, at det skal være staten, der overtager en del af udgifterne; det er et forhold, vi gerne vil drøfte i udvalget; men vi vil gerne i dag give tilsagn om en hurtig og velvillig udvalgsbehandling. Vi er enige med den højtærede landbrugsminister om, at bredejerne skal fritages for udgiften. Vi ønsker en nærmere overvejelse af, om det ikke skal stærkere præciseres, at skadevolderne — fabrikker m. m. — skal betale deres bestemte andel, og vi vil overveje, om det er rigtigt, at staten skal dele udgifterne med kommunerne.

Jens P. Jensen: Ved dette lovforslag gives der mulighed, ja, også pligt til for amterne og sognekommunerne at overtage de offentlige vandløbs oprensning og vedligeholdelse imod en refusion af en del af udgifterne fra staten. Jeg vil benytte lejligheden til at sige tak til den højtærede landbrugsminister for lovforslaget og for, at der ydes de samme procentsatser til amtet og sognekommunerne. Jeg vil dog henstille, at der bliver smidige regler for udbetalingen under betryggende kontrol.

Den højtærede landbrugsminister har i sin fremsættelse fremhævet den foreslåede

skærpelse af forbuddet mod forurening af vandløbene. Det er påkrævet, at dette påbud efterfølges helt, så de stærke forurenninger undgås.

Men hovedspørgsmålet er jo her nok forslaget om vedligeholdelse og oprensning af offentlige vandløb. Oprensning og vedligeholdelse er praktiseret på forskellig måde, men dog således, at den største pligt påhviler bredejerne. I tilfælde, hvor vandløb optager spildevand fra rensningsanlæg o. lign., kan pligten være opdelt, men da tilløb fra rensningsanlæg, fabrikker, fiskedamme m. m. har været voksende i de sidste årtier, må det være forsvarligt, at dette forslag støttes.

Der er i forslaget optaget en række bestemmelser og forslag til ændringer i vandløbsloven, som jeg mener bedst kan drøftes i et udvalg, men jeg vil alligevel lige henviser til det lille afsnit under punkt 20, § 36 b, litra c, hvor det bestemmes, at 9 pct. af de godkendte udgifter medregnes under administrationsudgifterne. Jeg vil regne med, at det er et for lille beløb til administration. Inden for vejlovgivningen kan det være nok, men her drejer det sig om helt andre tal. Ved vejudgifterne får amterne 75 pct. i refusion og kommunerne noget mindre; men det er et forhold, der kan tales om i det udvalg, der bliver nedsat, eller måske kan kommissionen inddrage dette spørgsmål i sine videre overvejelser. Det må jo antages, at der vil opstå forskellige problemer; jeg tænker her f. eks. på de rørlagte offentlige vandløb og vandløb i marskområder, der sorterer under digelagene. Der vil med den foreslåede nyordning kunne opstå forskellige praktiske vanskeligheder for kommunerne, især hvor regulativerne er gamle og uden positive angivelser af vandløbenes dimensioner eller har angivelser, der er tvetydige.

Alle disse forhold taget i betragtning er det vel helt rigtigt, at loven skal tages op til revision i folketingsåret 1964-65.

Men det er vel ikke muligt, at lovens gennemførelse kan fremmes, så at den kan virke fra 15. maj, da der er oprensningspligter, der begynder den 20. maj, og jeg kan ikke tro, at bredejerne vil interessere sig for oprensning, når der snarest herefter er muligheder for fritagelse for denne pligt.

Det radikale venstre vil medvirke til lovforslagets hurtige behandling.

Vivike: Efterhånden har jeg fra denne talerstol sagt temmelig meget om forurening af vandløb, og skulle jeg kommentere lovforslaget, ville jeg let komme til at gentage mig selv. Vi er tilfredse med lovforslaget, og hvis det ikke bliver gennemført til 1. maj, bliver det i hvert fald ikke socialistisk folkeparti, der har skylden derfor.

Bækgaard: I den nugældende vandløbslov benyttes tre forskellige benævnelser, som vel ellers dækker én og samme person, nemlig grundejer, lodsejer og bredejer i henholdsvis § 1, § 15 og § 36. Men ligegyldigt hvilken benævnelse der bruges, tror jeg nok at disse ejere alle er særdeles tilfredse med det lovforslag, der her foreligger.

Selv om mit parti ikke ønsker det offentlige virkeområde udvidet, foreligger der her, som det fremgår af den skriftlige fremsættelse af lovforslaget, netop forhold, som tydeligt berettiger en undtagelse.

Et af disse forhold er den besparelse af arbejdstid, som brugen af maskiner kan betyde, samtidig med at de ofte udfører et langt bedre arbejde. Som eksempel kan nævnes de efter det regnfulde efterår i 1961 mange på grund af høj vandstand uoprensede vandløb; en grab på en maskine er ikke nær så ked af at dykke ned og hente mudder m. m. op i en vanddybde på f. eks. 1½ m, som en mand med en skovl er.

En anden ting er, at vandløbenes „ophav“ jo er totalt ændret i de seneste år, idet de, som hidtil har haft oprensingspligten, nu kun tilfører vandløbene en ringe part af selve vandmængden, og det er endog den rene del, nemlig tilførslen fra afvandinger, hvorimod spildevand fra bebyggelser og fabriksanlæg udgør en stedse stigende part.

Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om det er meningen at tage Hedeselskabet med på råd, når der eventuelt skal drøftes ændringer af vandløbenes dybde og dimensioner. Som gammel vandsynsmand har jeg haft det indtryk, at udløbene fra afvandinger — og langt de fleste af disse er vel projekteret af Hedeselskabet — ofte har vanskelighed ved at holde sig fri af vandspejlet ved normal vandstand.

Jeg er glad for den højtærede ministers ord om ensilagesaften, som vi landmænd bør holde hjemme, og jeg tror, at den pjece,

der for nogen tid siden udsendtes til jordbrugere, har haft stor vejledende betydning; og mon ikke også de fleste landbokommisioner vil være behjælpelige med at oplyse om dette emnes betydning?

Også afhegning af vandløbene, adgang til vandingssteder og fjernelse af fyld må sikkert ind under mere faste rammer, og dér vil jeg gerne tilslutte mig de udtalelser, det ærede medlem hr. Peter Larsen kom med. Jeg synes, de var på deres plads, og jeg håber, at grundejerne bliver taget med på råd, da det jo må være dem, der bliver mest berørt af disse bestemmelser.

Vi har intet at sige med hensyn til forslaget om revision af loven i 1964-65, ligesom vi gerne ser loven sat i kraft den 1. maj i år.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg er i den heldige situation at kunne takke samtlige ordførere for velvillig modtagelse af lovforslaget og for vilje til en hurtig udvalgsbehandling, som jeg meget gerne så resultere i, at vi kunne få loven gennemført inden 1. maj.

Der er rejst en lang række spørgsmål både af teknisk og anden art, herunder spørgsmålet om erstatningskrav, fremskyndelse af refusionen og om faste regler for grødefafkastning. Der er omtalt landkanalers forhold, rimeligheden af, at måske flere af disse skulle inddrages under betalingen fra det offentlige, og der er rejst spørgsmål om, hvorvidt de 9 pct. til administration kan være en rimelig sats, og til sidst rejstes spørgsmålet, om Hedeselskabet skal tages med på råd, når vi skal fastlægge vandspejlet.

Jeg vil om alle disse spørgsmål sige, at jeg synes, de egner sig fortrinligt til behandling i et udvalg, og jeg skal være rede til over for udvalget at møde med alle oplysninger, der kan fremme sagen og tjene til at klare eventuelle tvivlsspørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 6. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Nævningers og domsmænds udtagelse).

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om landbrugsejendomme.

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i vandløbsloven.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til normeringslov for finansåret 1962-63.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd [vedr. feriegodtgørelse og stedtillæg].

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov for Grønland om børns retsstilling.

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje i Grønland.

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om opførelse af skoler under statens åndssvageforsorg.

11) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende den af Den internationale Arvejdskonference i Genève i året 1960 vedtagne konvention nr. 115 om beskyttelse af arbejdere mod ioniserende stråling.

Mødet hævet kl. 17⁵.

80. møde.

Fredag den 6. april kl. 13.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om afsætning af frisk, dansk frugt og danske gartneriprodukter har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om nedsættelse af en forsikringskommission har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget H. C. Toft har meddelt mig, at han ønsker til landbrugsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvorfor har landbrugsministeren ikke foranlediget optagelse af forhandlinger med Sverige med det formål, at Danmark får et større beløb end hidtil af de øgede svenske importafgifter, når EFTA-aftalerne giver adgang hertil?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.